

Efekty zrušení výjimek ze zpoplatnění srážkového odtoku

David Stránský, Ivana Kabelková, Luboš Harašta, Jan Macháč, Lenka Slavíková

Fakulta Stavební

České vysoké učení technické v Praze

T A Program **Omega**

Č R Projekt č. TD0300046 „Ekonomické nástroje pro podporu udržitelného nakládání se srážkovými vodami v obcích " je řešen s finanční podporou TA ČR.

ÚVOD

- **Negativní dopady rychlého odvádění srážkového odtoku**
 - **Ekologické, ekonomické, sociální, technické**
- **Snížení dopadů pomocí **opatření HDV****
- **Nová zástavba – povinnost od 2010**
- **Starší zástavba – nutná motivace ekonomickými nástroji**
 - **Zpoplatnění srážkového odtoku z jednotlivých staveb do kanalizace pro všechny producenty**

ÚVOD

- **Zákon č. 274/2001 Sb., §20, odst. (6)**
- **Povinnost platit za odvádění srážkových vod do kanalizace pro veřejnou potřebu se nevztahuje na plochy **dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací veřejně přístupných, plochy drah celostátních a regionálních ..., zoologické zahrady, veřejná a neveřejná pohřebiště a plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení a na domácnosti.****
- **Aplikace na reálných obcích za účelem zjištění dopadů regulace**

POSTUP ŘEŠENÍ

- **Kvalitativní a kvantitativní průzkum postojů zainteresovaných aktérů**
- **Návrh variant ekonomických nástrojů**
- **Návrh hodnoticích kritérií**
- **Vytvoření softwaru pro testování a nastavení parametrů regulace**
- **Vytvoření modelových obcí pro analýzu variant ekonomických nástrojů**
- **Zpracování analýzy dopadů regulace (RIA)**
- **Ověření variant ekonomických nástrojů na skutečných lokalitách**

NÁVRH VARIANT

„RoP“ - Zrušení výjimek ze zpoplatnění v rámci uznatelných nákladů

- **Navýšení uznatelných nákladů o administrativní vícenáklady**
- **Větší objem zpoplatněných vod**
- **Snížená výše stočného**

Současný zpoplatněný objem:

453 mil. m³ (OV) + 71 mil. m³ (DV)

Nový zpoplatněný objem:

453 mil. m³ (OV) + 400 mil. m³ (DV)

Změna stočného:

32,8 Kč/m³ → 20,2 Kč/m³

NÁVRH VARIANT

„NoP“ - Zrušení výjimek ze zpoplatnění mimo rámec uznatelných nákladů

- **Zachovaná cena stočného**
- **Větší objem zpoplatněných vod**
- **Navýšení výběru nad uznatelné náklady**
- **Účelové vázání „navíc“ vybraných peněz**

Nový zpoplatněný objem:

453 mil. M³ (OV) + 400 mil. m³ (DV)

Výše stočného: 32,8 Kč/m³ beze změny

Změna výběru stočného:

17,2 mld. Kč → 28,0 mld. Kč

(rozdíl 10 mld. Kč účelově vázán)

HODNOTÍCÍ KRITÉRIA

KRITÉRIUM

Princip znečišťovatel platí

Rychlost zavedení, legislativní proveditelnost

Dopady na veřejné rozpočty

Dopady na samosprávné celky

Dopady na podnikatelské subjekty

Dopady na majitele nemovitostí k bydlení

Dopady na provozovatele VaK

Dopady na domácnosti

Dopady na životní prostředí

Riziko dosažení cíle

Náklady

Přínosy

ANALÝZA DOPADŮ RIA

- **Varianty**
 - „0“
 - **RoP**
 - **NoP**
- **Dílčí pod-varianty z hlediska úlev při zapojení regulovaného odtoku a/nebo BP do veřejné kanalizace**
 - (a) **Snížení poplatku prokazováno měřením**
 - (b) **Paušální nastavení úlev**
 - (c) **Paušální nastavení úlev + dotace**

ANALÝZA DOPADŮ RIA

Kritérium / Varianta	„0“	RoP(a)	RoP(b)	RoP(c)	NoP(a)	NoP(b)
Princip znečišť. platí	ne	ano	ano	ano	ano	ano
Motivační účinek	žádný	**	***	****	***	****
Náklady	****	***	**	***	****	***
Přínosy	žádné	***	***	****	**	***
Rizika	žádné	**	*	**	***	**

****** spíše vyšší motivace a přínosy / spíše vyšší náklady a rizika**

***** střední motivace a přínosy / střední náklady a rizika**

**** spíše nižší motivace a přínosy / spíše nižší náklady a rizika**

ANALÝZA DOPADŮ RIA

Kritérium / Varianta	X	X RoP(a)	RoP(b)	RoP(c)	X NoP(a)	NoP(b)
Princip znečišť. platí	ne	ano	ano	ano	ano	ano
Motivační účinek	žádný	**	***	****	***	****
Náklady	****	***	**	***	****	***
Přínosy	žádné	***	***	****	**	***
Rizika	žádné	**	*	**	***	**

****** spíše vyšší motivace a přínosy / spíše vyšší náklady a rizika**

***** střední motivace a přínosy / střední náklady a rizika**

**** spíše nižší motivace a přínosy / spíše nižší náklady a rizika**

ANALÝZA DOPADŮ RIA

Kritérium / Varianta		 RoP(a)	RoP(b)	RoP(c)	 NoP(a)	NoP(b)
Princip znečišť. platí	ne	ano	ano	ano	ano	ano
Motivační účinek	žádný	**	***	****	***	****
Náklady	****	***	**	***	****	***
Přínosy	žádné	***	***	****	**	***
Rizika	žádné	**	*	**	***	**

****** spíše vyšší motivace a přínosy / spíše vyšší náklady a rizika**

***** střední motivace a přínosy / střední náklady a rizika**

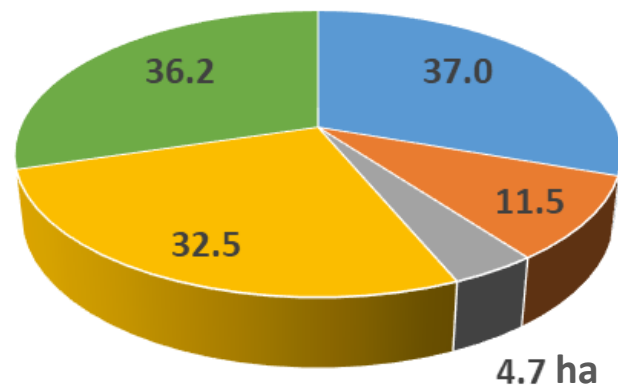
**** spíše nižší motivace a přínosy / spíše nižší náklady a rizika**

REÁLNÉ DOPADY

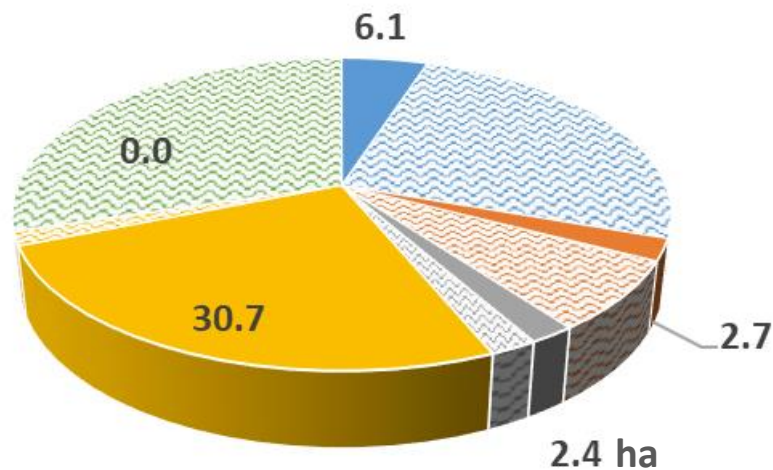
Pilotní obce

- **Obec A**
 - **6 000 ob.**
 - **Jednotná stoková síť**
- **Obec B**
 - **46 000 ob.**
 - **Jednotná stoková síť**

Odvodňované plochy – Obec A

Zpoplatněné plochy – Obec A

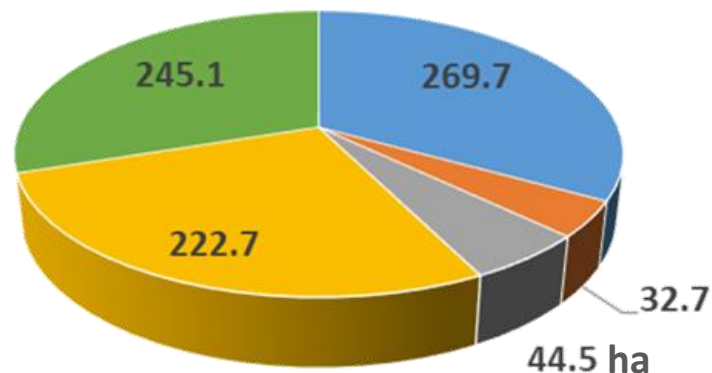

REÁLNÉ DOPADY

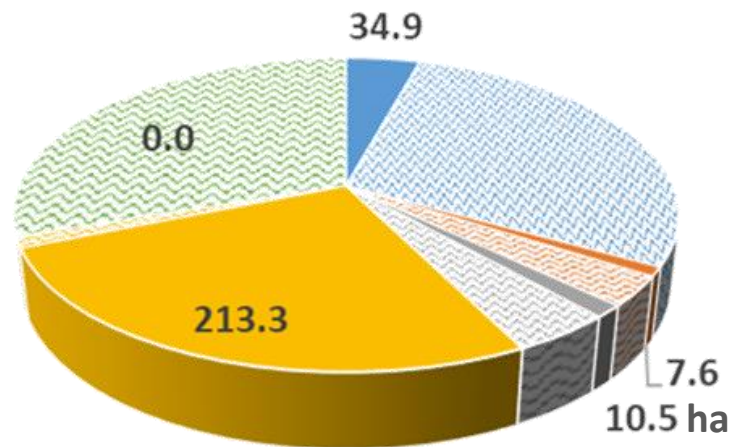
Pilotní obce

- **Obec A**
 - **6 000 ob.**
 - **Jednotná stoková síť**
- **Obec B**
 - **46 000 ob.**
 - **Jednotná stoková síť**

Odvodňované plochy – Obec B

Zpoplatněné plochy – Obec B

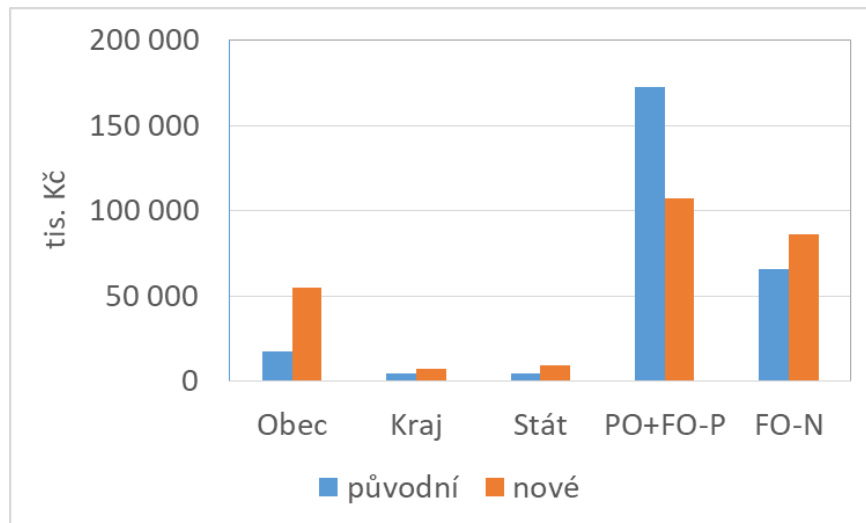
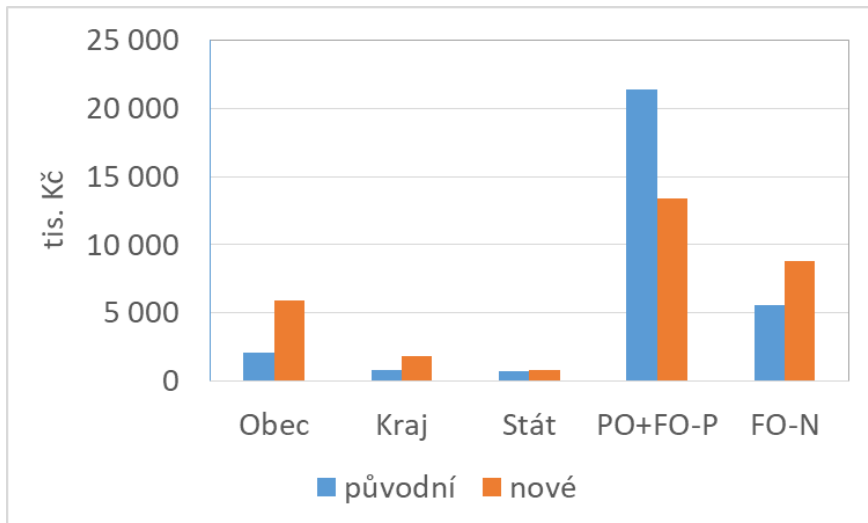

REÁLNÉ DOPADY

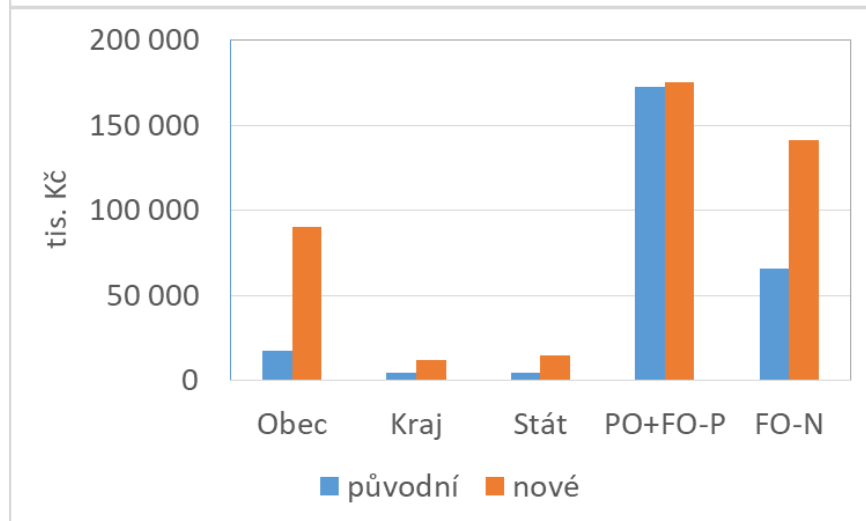
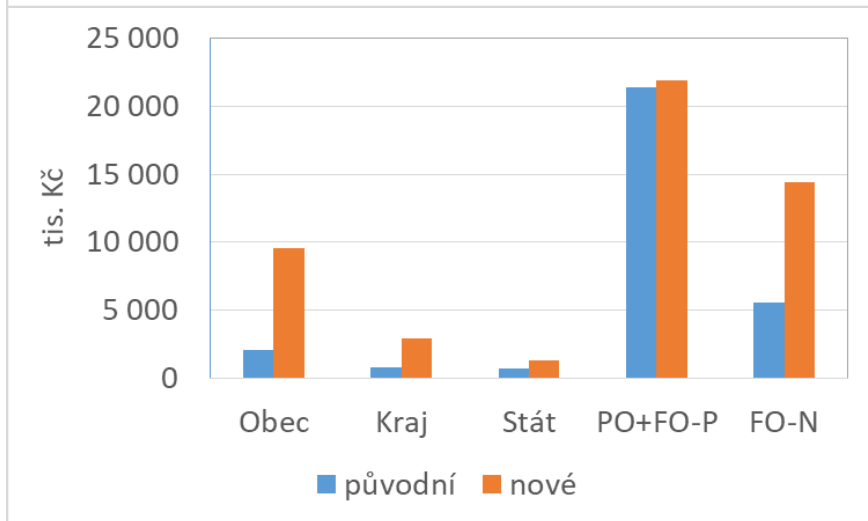
Obec A

Obec B

RoP

NoP

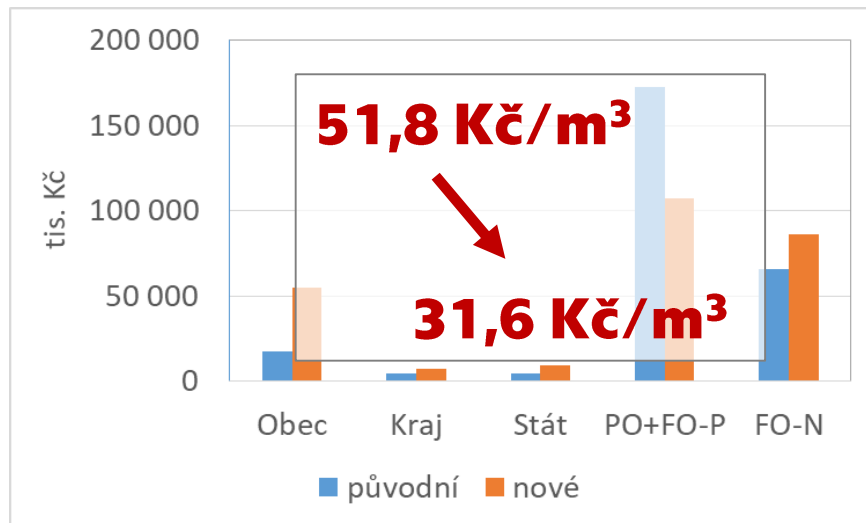
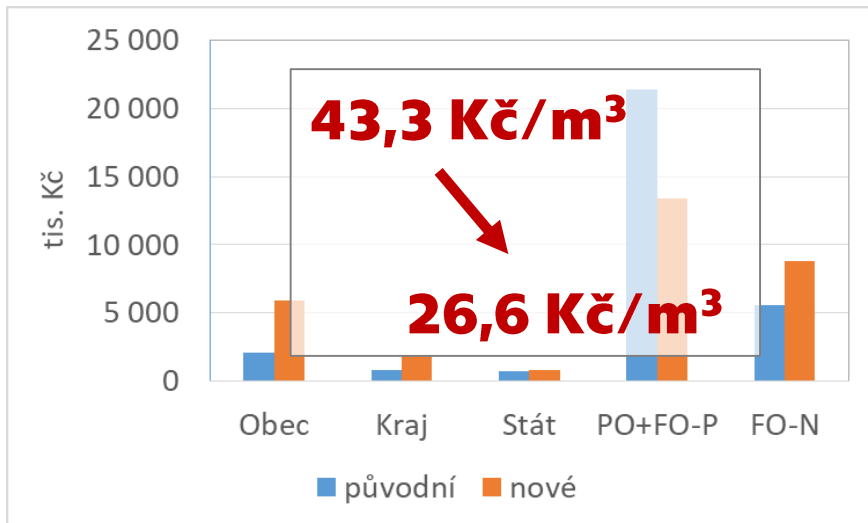

REÁLNÉ DOPADY

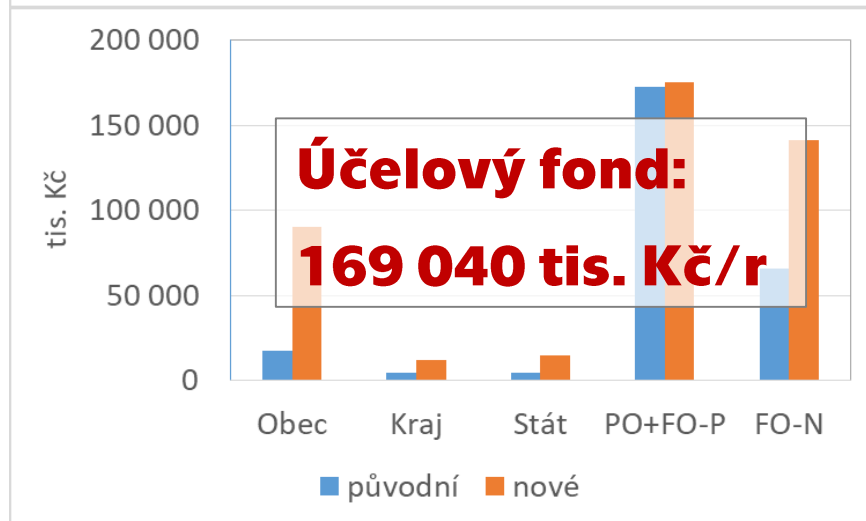
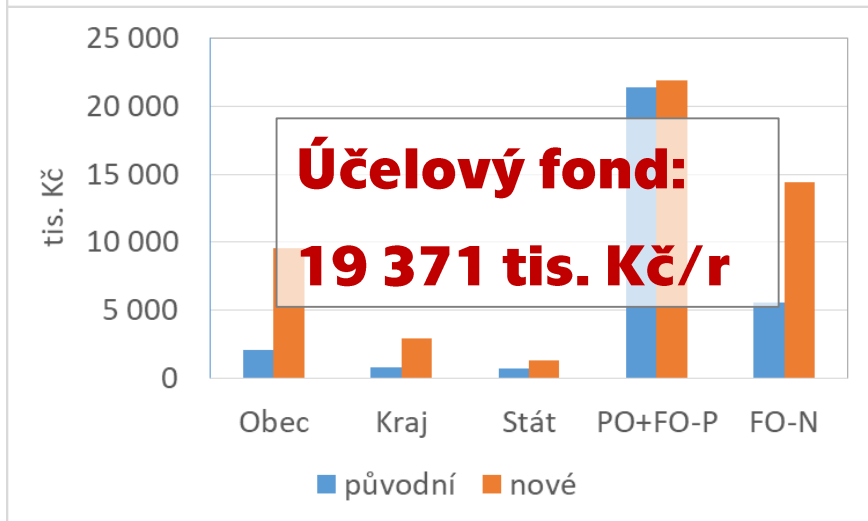
Obec A

Obec B

RoP

NoP

REÁLNÉ DOPADY

- **Zvýšení zatížení domácností**
 - **30 – 60 % (RoP)**
 - **120 – 160 % (NoP)**
- **Ale ...**

Výškový dům

12,5 m²/dom.

Rodinný dům

300 m²/dom.

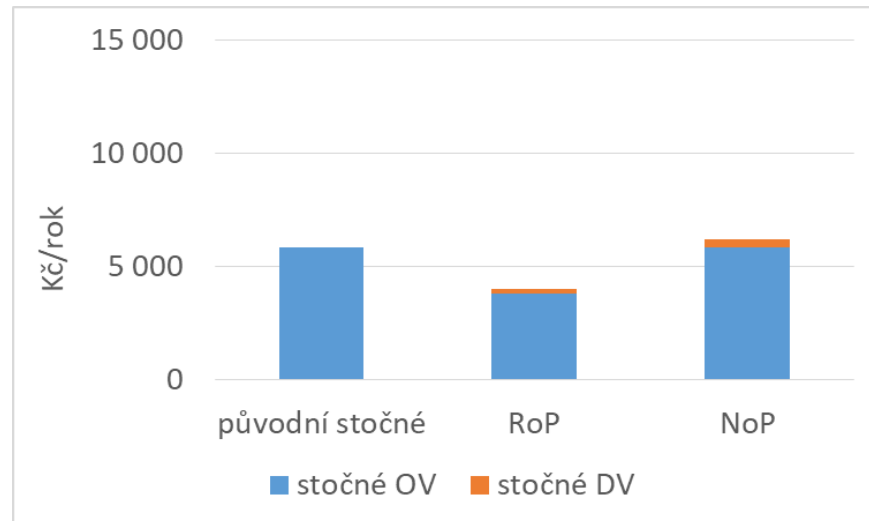
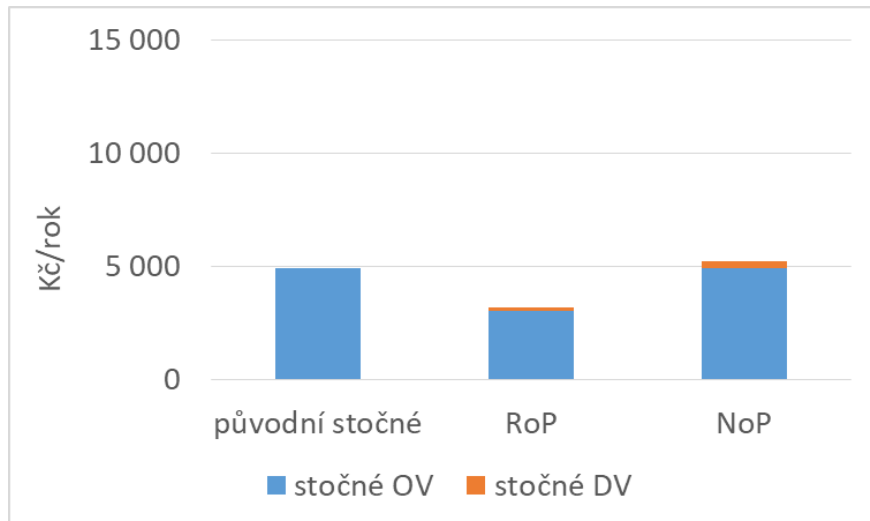
VS.

REÁLNÉ DOPADY

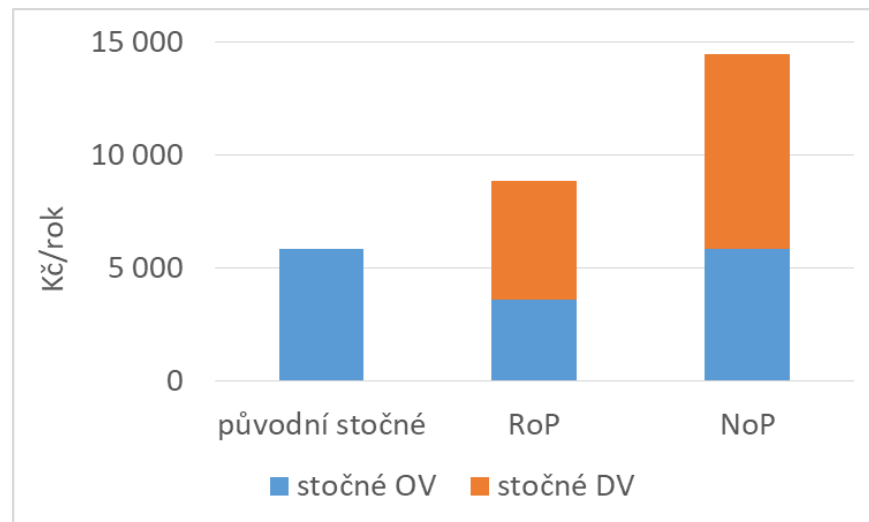
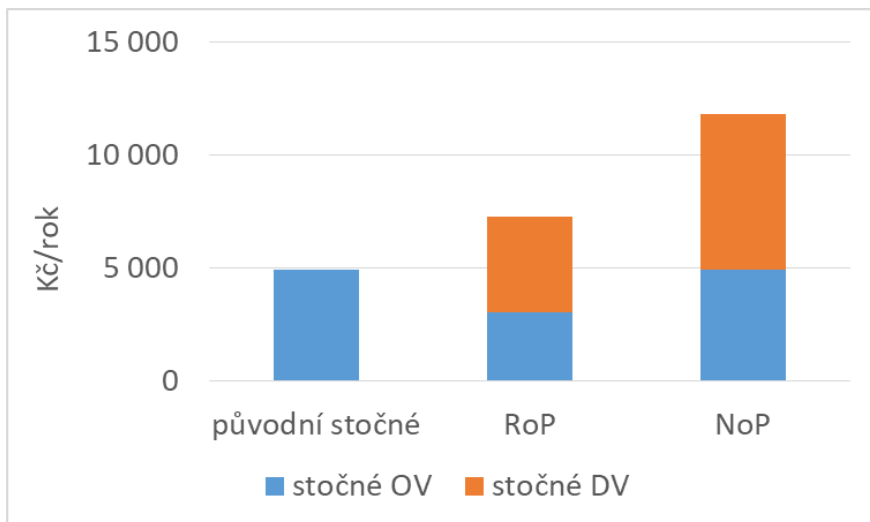
Obec A

Obec B

Výškový dům

Rodinný dům

MOTIVACE

- **Návratnost = f (náklady, úspory)**

Typ zařízení	Úleva stočné DV (%)			Úleva stočné OV (%)		
	nízká	střední	velká	nízká	střední	velká
Vsakovací ($k_v = 5 \cdot 10^{-4}$ m/s)	40	70	100	není relevantní		
Vsakovací ($k_v = 5 \cdot 10^{-5}$ m/s)						
Vsakovací ($k_v = 5 \cdot 10^{-6}$ m/s)						
Retenční ($q_s = 3$ l/s/ha)	15	30	50			
Akumulační (zásoba 21 dní)	40	65	100	0	50	100

MOTIVACE

▪ Nízké úlevy

NÍZKÉ ÚLEVY

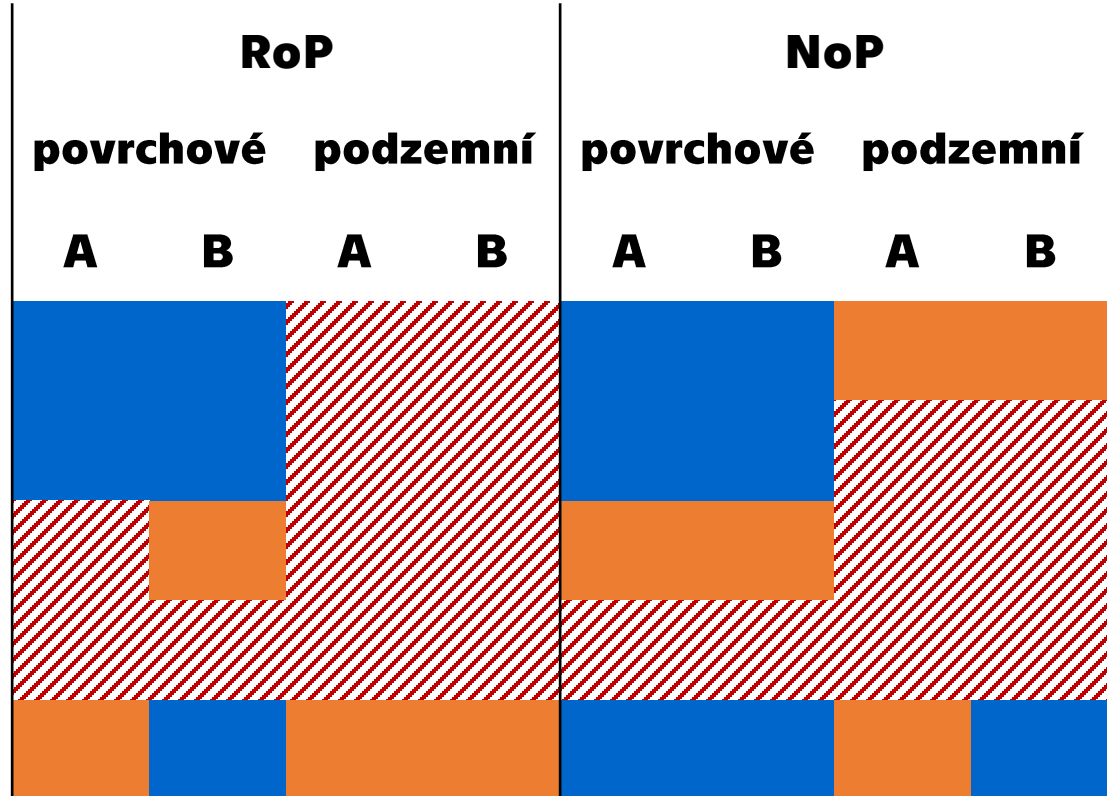
vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-4}$ m/s)

vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-5}$ m/s)

vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-6}$ m/s)

retenční při $q_s = 3$ l/s/ha

akumulační (zásoba 21 dní)

MOTIVACE

▪ Střední úlevy

STŘEDNÍ ÚLEVY

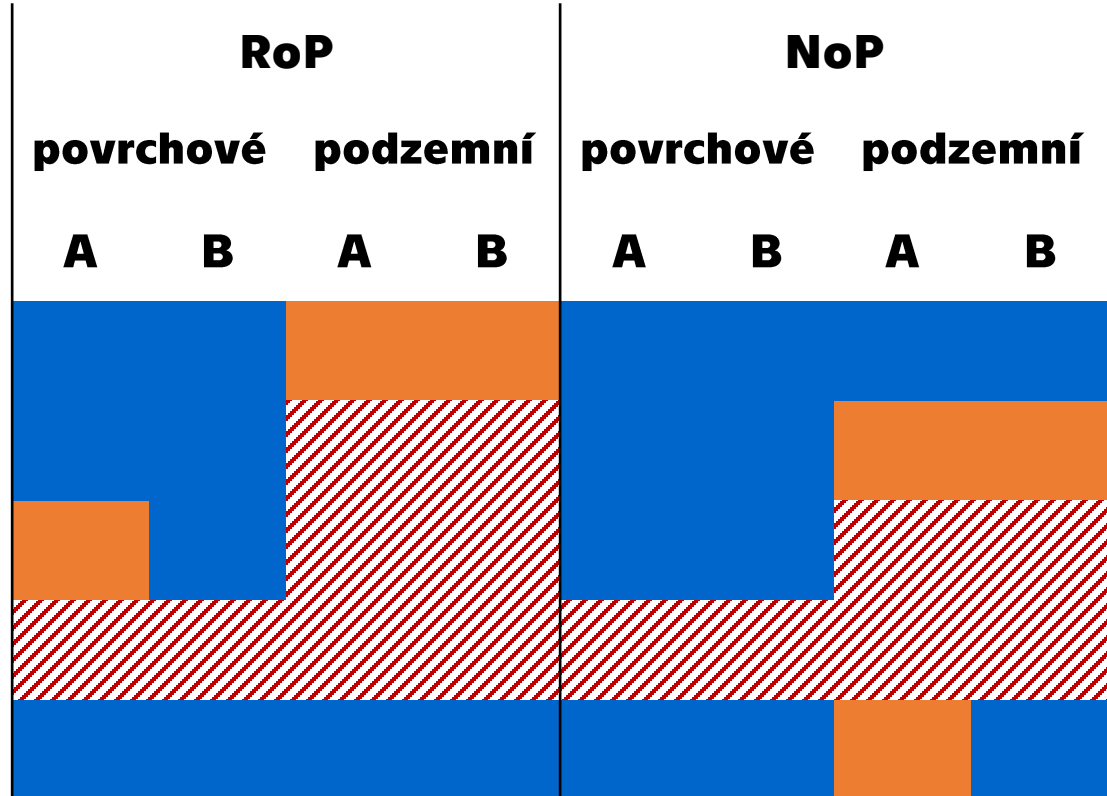
vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-4}$ m/s)

vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-5}$ m/s)

vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-6}$ m/s)

retenční při $q_s = 3$ l/s/ha

akumulační (zásoba 21 dní)

MOTIVACE

▪ Vysoké úlevy

VYSOKÉ ÚLEVY

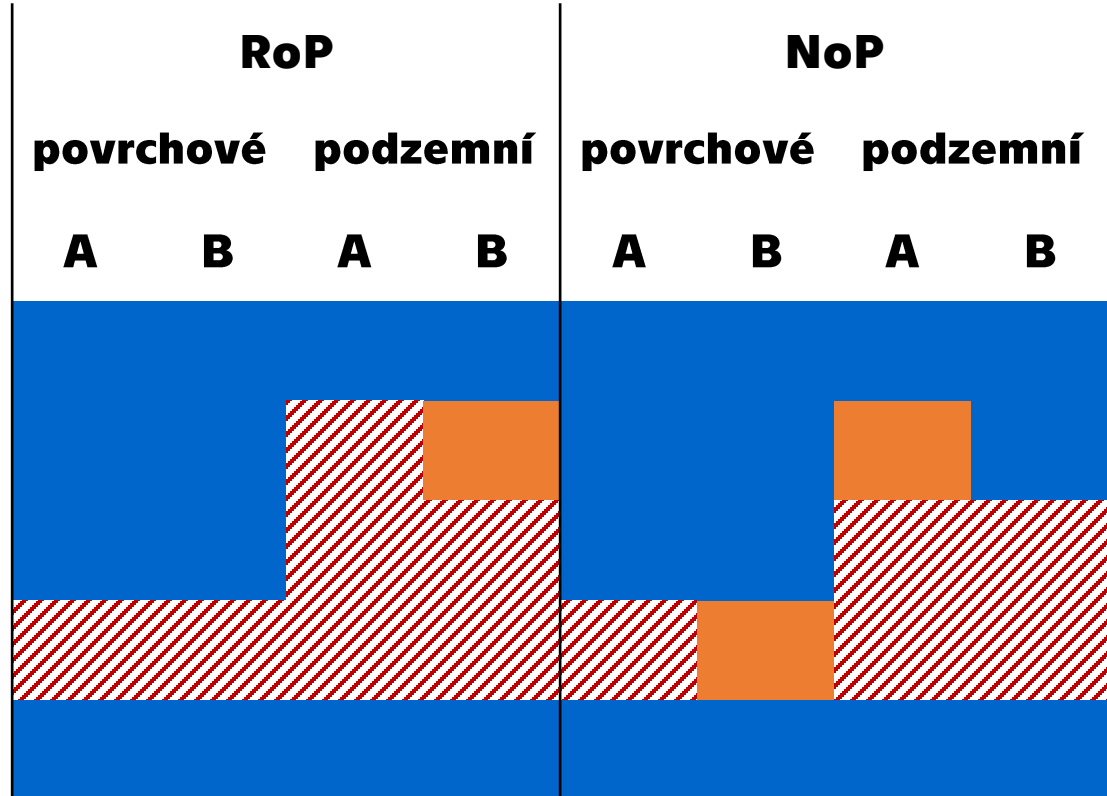
vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-4}$ m/s)

vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-5}$ m/s)

vsakovací ($k_v = 5 \times 10^{-6}$ m/s)

retenční při $q_s = 3$ l/s/ha

akumulační (zásoba 21 dní)

ZÁVĚRY

- Pro motivaci HDV **zrušení výjimek** ze zpoplatnění **nutné**
- NoP – **vyšší motivace**, možnost účelové podpory
- RoP – nižší motivace, **politicky reálnější**
- Doporučená varianta: **RoP s paušálními úlevami**
- Největší dopad zrušení výjimek: **obce, domácnosti**
 - obec jako lídr adaptace
 - u domácností odstranění nerovnosti
- Motivační faktor: zejména pro **užívání DV** a **vsakování v dobrých podmínkách**
- Dotační podpora vhodná

David.Stransky@cvut.cz

Ivana.Kabelkova@cvut.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST !

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

CTU

CZECH TECHNICAL
UNIVERSITY
IN PRAGUE

David.Stransky@cvut.cz

Ivana.Kabelkova@cvut.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST !

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

CTU

CZECH TECHNICAL
UNIVERSITY
IN PRAGUE